

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЯ „ПРЕДПРИЯТИЯ И ПРОМИШЛЕНОСТ“

Брюксел, 1.2.2010 г.

Ръководство¹

Взаимовръзка между Директива 98/34/ЕО и регламента за взаимното признаване

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият документ има за цел да даде някои достъпни насоки относно взаимовръзката между Регламент (ЕО) № 764/2008² („регламента за взаимното признаване“ или „регламента“) и Директива 98/34/ЕО³ („директивата“). Той ще бъде актуализиран, за да отразява опита и информацията, предоставяна от държавите-членки, компетентните органи и бизнеса.

2. ДИРЕКТИВА 98/34/ЕО

Директивата задължава държавите-членки да уведомяват Комисията и останалите държави-членки за проектите на технически регламенти за продукти преди те да бъдат приети в националното законодателство, с оглед повишаване на прозрачността и контрола по отношение на тези регламенти. Тъй като националните технически регламенти могат да създадат неоправдани пречки пред търговията между държавите-членки, уведомяването в проектната им фаза и последващата оценка на тяхното съдържание спомагат за намаляването на този риск.

Този обмен на информация се осъществява на две нива:

¹ Настоящият документ няма юридическа сила. Нито от Европейската комисия, нито от лицата, извършващи действия от името на Комисията, може да бъде търсена отговорност за начина, по който може да се използва съдържанието в настоящата публикация информация, както и за евентуални грешки, които може да съдържа, въпреки внимателната подготовка и проверка. Настоящото ръководство не отразява непременно становището или позицията на Европейската комисия.

² Регламент (ЕО) № 764/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно предлагани на пазара в други държави-членки, и за отмяна на Решение № 3052/95/ЕО, ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 21.

³ Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. за определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти (ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37), изменена с Директива 98/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 юли 1998 г. (ОВ L 217, 5.8.1998 г., стр. 18).

- първата част на директивата се отнася до европейските органи по стандартизация и процедурите за информиране относно нови национални инициативи, които би трябвало да доведат до формулирането на национални стандарти, чието спазване не е задължително;
- втората задължава държавите-членки да участват в система за реципрочна прозрачност и наблюдение на проекти на технически регламенти по смисъла на директивата, чието спазване е задължително, а неспазването може да наруши правилното функциониране на единния пазар.

Директивата дава възможност на Комисията и държавите-членки да идентифицират потенциални пречки пред търговията и да вземат необходимите мерки, за да се гарантира, че те няма да бъдат въведени в сила или ще бъдат приведени в съответствие със законодателството на ЕС.

3. РЕГЛАМЕНТ (ЕО) 764/2008 ЗА ВЗАИМНОТО ПРИЗНАВАНЕ

Регламентът се прилага за административни актове, адресирани до икономически оператори въз основа на техническо правило, по отношение на какъвто и да е продукт, предлаган законно на пазара в друга държава-членка, когато прекият или непрекият ефект от този акт е забрана, промяна, допълнително изпитване или изтегляне на продукта от пазара (член 2, параграф 1). Всеки орган, който възнамерява да постанови такъв акт, е длъжен да спазва процедурните изисквания, определени в регламента.

Регламентът за взаимното признаване се прилага, когато са спазени всички посочени по-долу условия:

3.1. Административният акт (който се предвижда да бъде постановен) трябва да се отнася за продукт, който законно се предлага на пазара в друга държава-членка

Принципът на взаимното признаване се прилага в случаите, когато продукт, който законно се предлага на пазара в една държава-членка, се предлага на пазара в друга държава-членка. Според него държава-членка не може да забрани продажбата на нейна територия на продукти, които законно се предлагат на пазара в друга държава-членка, дори ако са произведени съгласно различни технически правила. В обхвата на регламента попадат както действителни, така и възможни откази за взаимно признаване. Поради това всяка държава-членка, която възнамерява да забрани достъпа до своя пазар, следва да спазва процедурата по член 6.

3.2. Административният акт (който се предвижда да бъде постановен) трябва да се отнася за продукт, който не е предмет на уреждане от законодателството на ЕС за хармонизация

Регламентът е в сила в областта извън законодателството за хармонизация, по отношение на продукти, за които не съществува хармонизация на законодателството на равнището на ЕС, или във връзка с аспекти, необхванати от частична хармонизация.

3.3. Административният акт (който се предвижда да бъде постановен) трябва да е адресиран до икономически оператор

Всички ограничителни решения на национален орган, адресирани до физическо или юридическо лице, което не е икономически оператор, не попадат в обхвата на регламента.

3.4. Административният акт (който се предвижда да бъде постановен) трябва да се основава на техническо правило

По силата на регламента⁴ техническо правило е всяка законова, подзаконова или друга административна разпоредба на държава-членка, която не е предмет на хармонизиране на равнище на ЕС:

(1) която забранява предлагането на пазара на територията на тази държава-членка на определен продукт или тип продукт, който законно се предлага на пазара на друга държава-членка, или чието спазване е задължително при предлагането на пазара на този продукт на територията на държавата-членка, където е постановен или ще бъде постановен административният акт, и

(2) която определя характеристиките, изисквани по отношение на този продукт или тип продукт, като например ниво на качество, производителност или безопасност, или размери, включително изискванията по отношение на името, под което се продава, терминологията, символите, изпитването и методите за изпитване, опаковката, маркировката или етикетването, или

(3) която налага върху продукта или типа продукт, с цел защита на потребителите или опазване на околната среда, всякакви други изисквания, които влияят върху жизнения цикъл на продукта след пускането му на пазара, като например условия за употреба, рециклиране, повторна употреба или излизане от употреба, в случаите, когато тези условия могат съществено да повлияят върху състава, характера или предлагането на пазара на продукта или типа продукт.

3.5. Прекият или непрекият ефект от административното решение (което се възнамерява да се постанови) трябва да е един от следните:

- а) забрана за пускане на пазара на този продукт или тип продукт;
- б) промяна или допълнително изпитване на този продукт или тип продукт преди да бъде възможно неговото пускане или оставане на пазара;
- в) изтегляне на този продукт или тип продукт от пазара.

Всяко такова решение (което се възнамерява да се постанови) трябва да бъде взето съобразно с регламента⁵.

⁴

Член 2, параграф 2 от регламента.

⁵

Член 2, параграф 1 от регламента.

4. ВЗАИМОВРЪЗКА МЕЖДУ ДИРЕКТИВА 98/34/ЕО И РЕГЛАМЕНТА

Директивата и регламентът имат различни цели:

а) Директивата има за цел да предотврати създаването на пречки пред търговията под формата на технически регламенти преди тяхното приемане, като даде възможност на Комисията и държавите-членки да потвърдят съвместимостта на техническото правило със законодателството на ЕС.

б) Регламентът се прилага след като техническото правило бъде прието; той има за цел да гарантира, че органите, които вземат решения въз основа на такива правила, прилагат правилно принципа на взаимното признаване в отделните случаи.

Двата акта се прилагат на различни етапи от жизнения цикъл на едно техническо правило. Докато директивата е превантивен механизъм, който предхожда приемането на едно техническо правило, регламентът е коригираща мярка след като правилото е вече в сила, която гарантира правилното прилагане на правилото за всеки отделен случай.

За гарантиране на прозрачността на националните законодателни инициативи и за да се осигури правилното функциониране на вътрешния пазар, член 8 от директивата задължава държавите-членки да изпращат незабавно на Комисията всички проекти на технически регламенти, които планират да приемат, наред с основанията за предлаганите мерки.

В повечето случаи, и то ако предлаганото техническо правило бъде счтено за оправдано, Комисията задължава държавите-членки да включат в нотифицирания текст клауза за взаимното признаване, в интерес на прозрачността и правната сигурност за националните администрации и икономически оператори.

Въпреки това, дори когато едно национално техническо правило е било нотифицирано съгласно директивата, то може да създаде пречки пред свободното движение на стоки, тъй като трябва да бъде прилагано от националната администрация. Всяко неправилно разбиране или погрешно тълкуване от компетентния орган може да доведе до погрешно прилагане на правилото. Освен това техническото правило може да не отразява най-новите технологични разработки и продуктови нововъведения. По този начин едно правило, което по време на процедурата по уведомяване съгласно директивата не изглежда да носи риск за създаване на пречки пред търговията, може да се окаже бариера пред продукт, който законно се предлага на друго място на вътрешния пазар. В такъв случай регламентът следва да се прилага според конкретния случай.

5. КЛАУЗАТА ЗА ВЗАИМНО ПРИЗНАВАНЕ

В светлината на тълкувателното съобщение на Комисията относно практическото прилагане на принципа на взаимно признаване⁶, държавите-членки се приканват да

⁶ Тълкувателно съобщение на Комисията за улесняване достъпа на продукти до пазарите на други страни членки: практическо прилагане на взаимното признаване (2003/С 265/02). Това съобщение предлага четири стандартни модела клаузи за взаимно признаване, от които държавите-членки могат да избират.

включват в своите проекти на национални технически регламенти клаузи за взаимно признаване за продукти, които са законно произведени и/или законно се предлагат на пазара в друга държава-членка на Европейския съюз или в Турция, или са законно произведени в страна от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕФТА), която е договорна страна по споразумението за ЕИП.

Стандартната клауза за взаимно признаване може да бъде допълнителна с препратка към приложимостта на регламента.

Препратката към регламента може да има следната редакция:

„Прилагането на настоящия закон е уредено с Регламент (ЕО) № 764/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно установяване на процедурите, свързани с прилагането на някои национални технически правила за продукти, законно предлагани на пазара в други държави-членки, и последващите изменения.“